

ISLAM U SJEDINJENIM AMERIČKIM DRŽAVAMA

U znanstvenim i istraživačkim krugovima vodi se ozbiljna rasprava o tomu da je islam došao u Ameriku mnogo prije njenog otkrića od strane Kolumba. U tom pravcu treba dobro proučiti ono što je o tomu pisao poznati istraživač Kitani 1396 hidžretske godine, to jest prije 35 godine, ali i Ensari 1996 godine, a zatim Rašid 1991 i Nu'man 1992 godine. Reportažu Nu'mana smo preveli i objavili je u glasilu *Preporod* 1995 godine. O tomu da su za vrijeme muslimanske vlasti u Španjolskoj i Portugalu muslimanski pomorci otiskivali se na pučinu Atlantskog oceana. Učinili su to sa portugalske obale iz današnjeg Lisabona. Jednom prigodom sedmorica pomoraca-pustolova otisnula se na pučinu oceana i nikada se nisu vratili nazad. Nazvali su ih *sedam pustolova*, a danas jedna od lisabonskih ulica nosi njihovo ime. Među indijanskim plemenima bilo je i jedno po imenu *Arubahu* za koje se pretpostavlja da je arapskoga podrijetla. U američkom gradu Boldaru postoji ulica koja nosi ime ovog plemena, a jedan fakultet u gradu Danveru u državi Kolorado nosi ime također ovog plemena. Istraživači su našli velike i ne slučajne sličnosti između arhitekture u središnjim državama Amerike i arapske kao što su primjerice piramidalne građevine ili strukture slične mihrabima džamija. Arapi su Atlantik nazivali *Bahru zalam* (more tmine). Prema nekim pouzdanim izvorima jedno kraljevstvo na zapadu Afrike imalo je saznanja o zemlji *iza mora tmine* u kojoj se nalaze velika prirodna bogatstva i ugodne klime. Kada su neki pomorci ispričali kralju te zemlje šta se nalazi u tim dalekim zemljama, odlučio je formirati brojnu flotu i na staviti se na njeno čelo. Kasnije su neki istraživači pisali da je ta flota došla do srednje Amerike, negdje oko današnjih Kariba, i tamo formirao novo kraljevstvo. Kada je Kolumbo tamo stigao među pomorcima koje je sa sobom poveo bio je i muslimana. Jedan od tih muslimana uspio se sporazumijevati sa domorocima na arapskom jeziku. Kada je to doznao Kolumbo naredio je da se pobiju muslimanski pomorci kako se ne bi pročulo u svijetu da su muslimani prije njega otkrili Ameriku. Poznati musliman-crnac Mustafa Wait iz grada Boldera piše da se na jednom kanadskom sveučilištu priprema obrana doktorata na temu da su muslimani otkrili Ameriku prije Kolumba, a to dokazuju činjenicom da su u nedavnim arheološkim iskopinama pronašli muslimanski novac.

MUSLIMANI U AMERICI PRIJE GRAĐANSKOG RATA

Operacija dovođenja afričkih robova u Ameriku odigravala se u 18 i 19 stoljeću. Među na silu dovedenim robovima najviše je bilo muslimana iz država sa zapadne Afrike. Prema istraživanjima poznatog američkog istraživača Wilijamza muslimanski robovi dovedeni iz Afrike bili kratkovječni zbog nemogućih uvjeta života koje su im postavljali gospodari. Među njima je najviše javljali smrtni slučajevi. Pogotovu im je bilo zabranjeno stvaranje muslimanskih zajednica zbog čega su bili nemilosrdno kažnjavani. Prisjetimo se samo televizijske serije pod naslovom *Korjeni* koja je rađena na osnovu stvarnih događaja koje je prikazao američki crni autor Alex Heyli svog slavnog pretka Kunta Kintu. Jedan od tih muslimana-robova napisao je prvi prijevod Kur'ana na engleski jezik davne 1853 godine u Filadelfiji. Deset godina nakon toga ovaj je primjerak Kur'ana pohranjen u muzeju u državi Alabama. Kada je požar zahvatio ovaj muzej jedina knjiga koja je spašena u požaru bio je taj primjerak prijevoda Kur'ana časnog.

U svezi pojave muslimana u Americi prije građanskog rata poznati američki istraživač Austin napisao je djelo od oko 700 stranica u kome tvrdi da se zarobljenim muslimanima u Americi trgovalo puno stoljeće. Austin navodi i imena prvim muslimana-robova koji su stigli u Ameriku od 1730 do 1740 godine: Jaru Mahmud, Ejub ibn Sulejman, Emin Dži, Ismail Abdurahman, Muhamed Kaba, Salih Bilali, Benjamin Kučrin. Godine 1800 u Ameriku su dovedeni Omer bin Seid, Kib, Ebu Bekr. Koliko je bilo bezimernih robova, točno se ne zna. Zanimljivo je napomenuti da su neki robovi bili po dva puta hvatani i odvođeni u Ameriku kao što je slučaj sa: Muhamedom Jakjukom i Muhamedom Alijem ibn Seidom, piše Austin u svojoj knjizi. Austin za neke muslimanske robove znade i zemlju njihovog porijekla. Tako na primjer tvrdi da je Ejub Vedži iz Senegala iz unutrašnjosti. Bio je trgovac i odlazio je u Gambiju gdje je u putu uhvaćen i prodan u roblje. Za Omera piše da je bio također trgovac i uhvaćen je na obali Senegala i prodan Mandigosima.

Ismail Abdurrahman najpoznatiji afroamerikanac iz doba robovlasništva

Za Abdurahmana piše da je bio učenik u Nigeru i na prevaru je uhvaćen i prodan trgovcima robova. Kada je Salih Bilali uhvaćen imao je 14 godina. Što se pak tiče Bajkuke i Muhammeda Alija njihova je robovska priča vrlo zanimljiva i komplicirana. Jakuka je u jednoj karavani krenuo iz svog mjesta na sjeveru Benina u Salagu u Gani. Vratio se doma i tamo su ga agenti trgovaca robljem opili drogom i odveli na obalu Atlantika i predali brodaru koji je vozio brod u Brazil. Iz Brazila je dospio u Ameriku i tamo završio. Što se tiče Muhammeda Alija on je u svom robovskom životu prevalio tri kontinenta. Uhvaćen je u blizini čadskog jezera i prodan trgovcima koji su tjerovali robove preko Sahare do Aleksandrije. Odatle je odveden u Mekku, a iz Meke odveden u Tursku i tamo prodan dvojici ruskih trgovaca koji su ga odveli u Petersburg, a otuda je dospio u Ameriku. Austin tvrdi da su afrički robovi bili vrlo obrazovani. Mnogui od njih su bili studenti. Tako na primjer Ejub Vedži

je bio prevodilac drugim robovima i gospodarima, dok je Kučrin bio liječnik, a Bilali pravnik. Vjerski najobrazovaniji je bio Ejub Bilali koji je tri puta prepisao Kur'an na arapski po sjećanju jer nije bio hafiz. On je pisao pisma prijateljima arapskim jezikom, a neka se još uvijek čuvaju u arhivama.

Danas američki crni muslimani predstavljaju najbrojniju skupinu muslimana u Sjedinjenim Američkim državama i ima ih prema pouzdanim podacima oko tri milijuna. Velika većina njih su potomci tih muslimana-robova na silu i prevaru dovođenih u Ameriku gdje su radili najteže i najprljavije poslove i živjeli u nemogućim uvjetima. Pored ovih crnih muslimana još 260000 afričkih muslimana doselilo je u Ameriku tijekom 20 stoljeća. Pretpostavlja se da je na silu i prevaru dovedeno u Ameriku između dva i tri milijuna afričkih muslimana, kako tvrdi poznati istraživač islama u Americi Nu'man. Ima međutim među ovim muslimanima i ekstremnih pojava, što nije iznenađenje s obzirom na njihov težak povijesni put. Unatoč golemim naporima u socijalizaciji ovih muslimana, još uvijek su podozrivi prema bijeloj okolini.

Muslimani su u Ameriku odlazili i odlaze uglavnom iz dva razloga:

1. Iz ekonomskih razloga jer je gospodarstvo u islamskim zemljama nerazvijeno.
2. Američka sloboda i demokracija posebno su privlačne za sve narode i zemlje u kojima vladaju nedemokratski režimi.

Pored ova dva razloga treba spomenuti i one druge kao što su:

1. Bijeg od progona u komunističkim zemljama.
2. Bijeg od diktatorskih režima u islamskim zemljama.
3. Potreba za dobrim školovanjem na poznatim američkim sveučilištima.

U useljeničkoj politici Sjedinjenih Američkih država bilo je ksenofobije prema Arapima i drugim *kaki narodima*. Tako na primjer useljenički zakoni su dopuštali useljavanje u zemlju samo bijelcima i crncima dok su Arapi, Indijci i drugi bili izopćeni iz tih zakona sve dok sudac na jednom sudu nije u presudi donio odluku da su Arapi bijelci. Smatra se da je najstarija useljenička kolonija iz islamskih zemalja ona grupa muslimana koja živi u grada Sider Rapids u državi Ajovi, a koja se sastoji od 15 obitelji i koja je stigla na američko tlo 1895 godine iz Sirije i Libanona.

I propast Osmanskoga carstva imala je dalekosežan utjecaj na veći priljev muslimana u Ameriku i to mahom Tatara, Albanaca i Bošnjaka. Već 1915 godine Albanci su u podigli prvu džamiju u državi Mejn, a odmah zatim 1919 i u Konektakiju. Najviše doseljenika je bilo iz Indije, Pakistana i Bangladeša, naročito kada je Velika Britanija donijela zakone o zabrani useljavanja njenih stanovnika iz država Komonvelta.

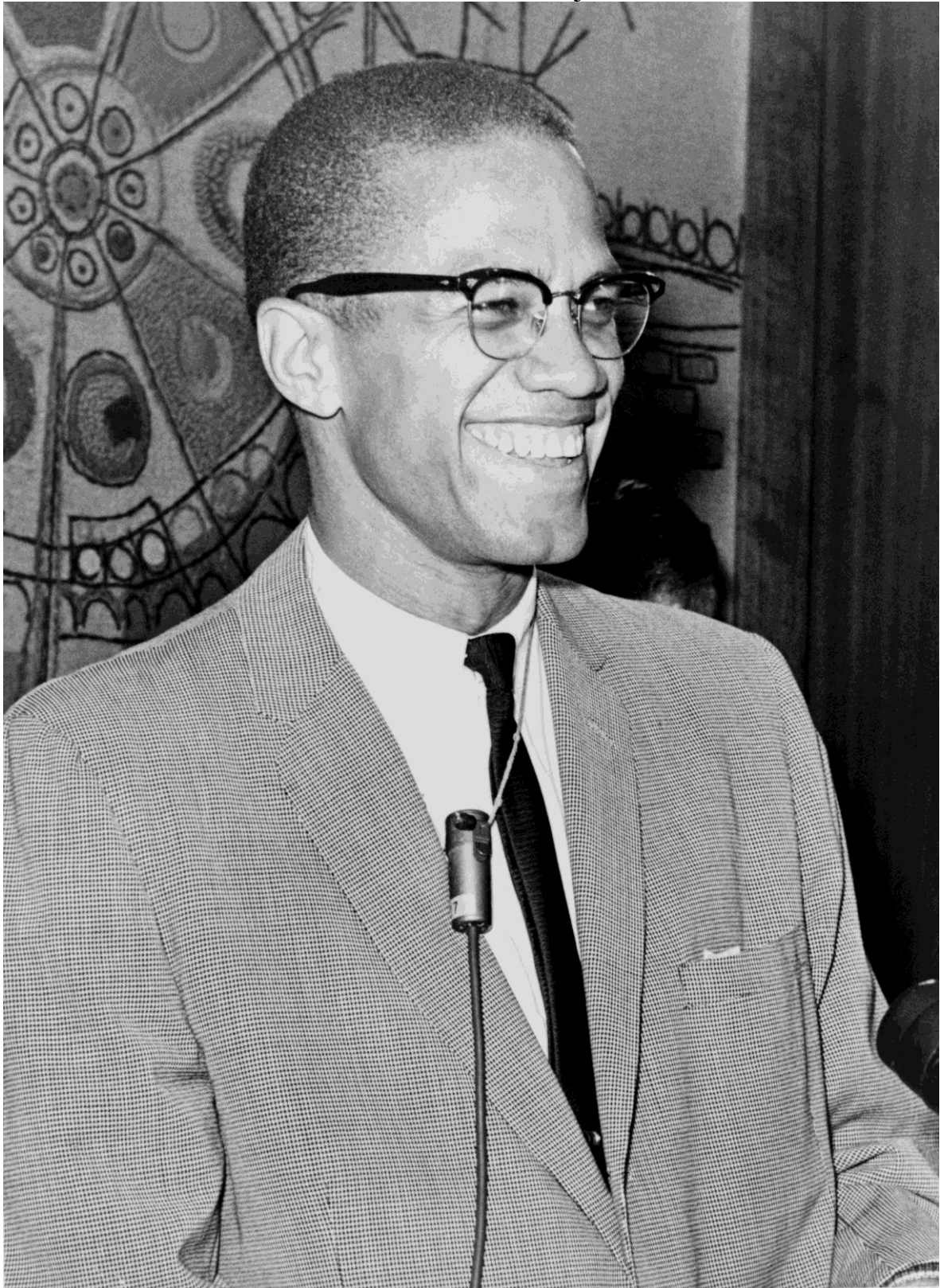
Ono što se može sa sigurnošću utvrditi jeste da nema muslimanske zemlje iz koje nema doseljenika u Ameriku. Izgleda da su države Arapskoga zaljeva imale najmanje iseljenika u Ameriku.

Najznačajniji muslimani i muslimanke u USA danas su: Malkom X, Keith Ellison, Abdre Carson, Zalmay Khalilzad, Siraj Vehhaj, Jermaine Jeckson, Quin Nur of Jordan, Dave Chappelle, Kerim Abdul Jebbar, Rashed Wallace, Shaquile O, Neal, Muhammed Ali, Mike Tyson, Ice Cube, Noureen De Wulf i Fareed Zakaria

Što se tiče broja muslimana u Sjedinjenim Američkim državama, to je jedan od problema, jer američke vlasti kod popisa pučanstva ne dopuštaju podjele po vjeroispovijedi i naciji, odnosno narodnosti. Pretpostavlja se da je 1980 godine u Americi bilo 3,300.000 muslimana i da su tada predstavljali 1,5% od ukupnog broja pučanstva, u odnosu na

židove kojih je tada bilo 3%. Već 1986 godine bilo ih je 4 milijuna, što je povećanje u odnosu na prethodnu procjenu za oko 21%. Procjene su da je 2000 godine u Sjedinjenim Američkim državama bilo 8 milijuna muslimana, a danas se tvrdi da ih ima 11 milijuna.

Malkom X obnovitelj islama među Afroamerikancima, najznačajnija islamska ličnost u USA

Muslimani u Americi žive u svim njenim državama počevši od najmanje Vermonta u kojoj ih ima oko 2000, do najvećih kao što su Njujork i Kalifornija, u kojima se nalazi više od milijuna muslimana. Od ukupnog broja muslimana u USA oko 33% su arapskoga porijekla, 30% su domaći Amerikanci, 29% su iz južne i središnje Azije, a preostali su iz drugih krajeva svijeta. Od ukupnog broja muslimana njih 50% se smatraju mladima što i te kako predstavlja veliki značaj za zemlju. Oko 50% muslimana u Americi su visoko obrazovani. Velika većina njih su znanstvenici, inženjeri, liječnici, stručnjaci za računalnu tehniku i drugo. Evo tablice američkih država, broja muslimana u njima, te procent od ukupnog broja muslimana u USA i procent muslimana u odnosu na broj stanovnika:

Kalifornija	1,000.000	20%	3,4%
Njujork	800.000	16%	4,7%
Ilinois	420.000	8,4%	3,6%
Njudžersi	200.000	4%	2,5%
Indijana	180.000	3,6%	3,2%
Mičigen	170.000	3,4%	1,8%
Virdžinija	150.000	3%	2,4%
Teksas	140.000	2,8%	0,7%
Ohajo	130.000	2,6%	1,2%
Merilend	70.000	1,4%	1,4%

Brojne su islamske organizacije u Sjedinjenim Američkim državama u koje su udruženi brojni muslimani. Razvijen je i politički život među muslimanima. Uglavnom su podijeljeni u dvije najznačajnije američke političke stranke Demokratsku i Republikansku. Muslimana ima i sunnita i ši'a, ali su sunniti u većini.

Kada je u pitanju pridržavanje vjerskim propisima dvojica istražitelja Haddad i Lummis istraživali su tu stranu i došli do zanimljivih podataka koje ovdje demonstriramo:

Pridržavaju se	U potpunosti	ponekad	rijetko	nikada
Post ramazana	50%	22%	14%	!\$%
Učenja Kur'ana	31%	34%	22%	31%
Poziv drugome na namaz	15%	30%	24%	31%
Namaz u mesdžidu	24%	21%	21%	33%
Džuma u mesdžidu	39%	16%	26%	29%

Iz ovih rezultata se dađe zaključiti vrlo problematično ponašanje muslimana prema glavnim vjerskim obvezama. Ono je na žalost karakteristično kod svih muslimanskih manjina na Zapadu.

Na pitanje da li svoju djecu dovode na vjeronauk u mesdžid njih 79% je odgovorilo da to redovno čine svakog tjedna, 5% kaže da to rade dva puta

mjesečno, dok 31% kažu da to rade nekoliko puta u godini, a 3% kažu da to rade vrlo rijetko, i skoro nikada.

Od ukupnog broja ispitanih 70% misli da je odlazak u mesdžid i druženje s ostalom braćom vrlo velika korist, 15% misli da je korist velika, 13% da je korist ograničena, a 2% tvrde da je korist nikakva.

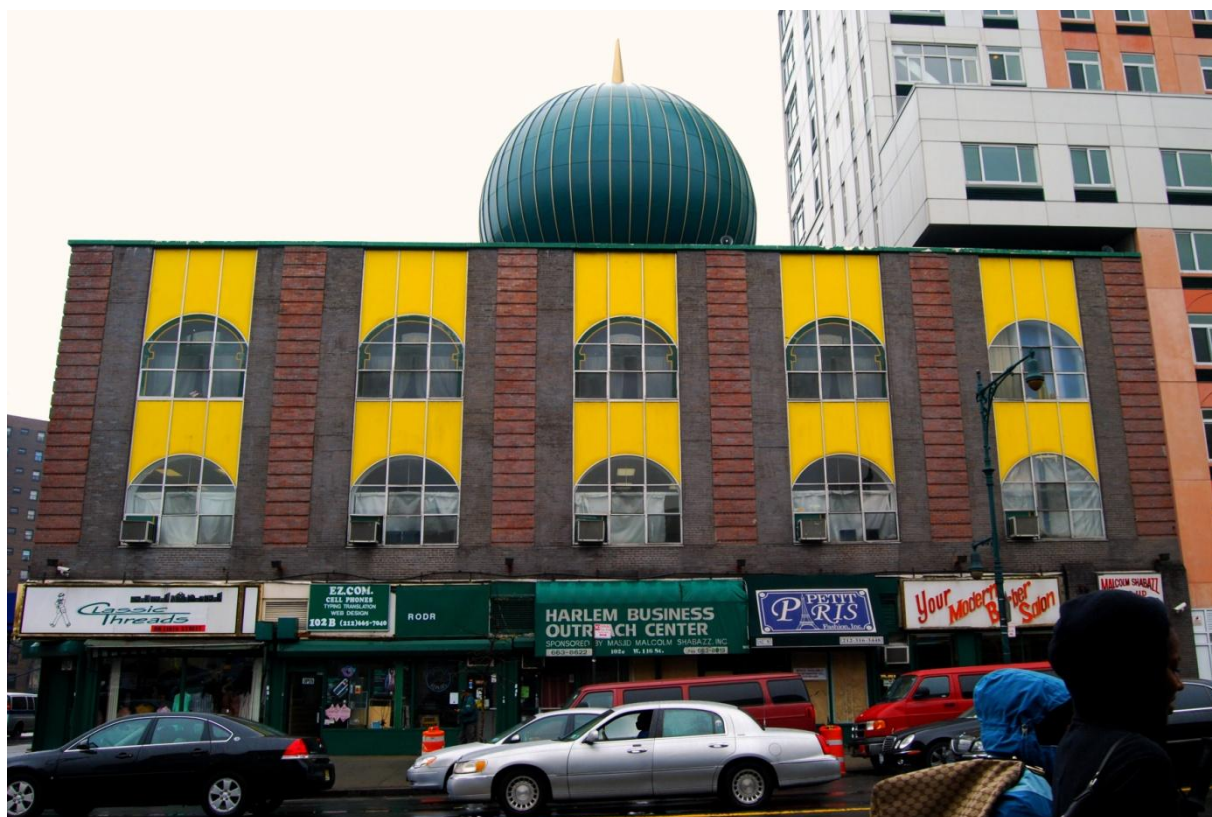
Amerika je golema zemlja po površini i broju stanovnika. Ima površinu od 9,809.431 km², 265,562.845 stanovnika 1996 godine. U zemlji živi 15% stanovnika engleskog porijekla, 13% njemačkog, 6% azijskog, 8% irskog, 13% afroameričkog, 28% hispanskog porijekla. Vlast u zemlji imaju uglavnom Anglosaksonci.

Džamija *Mejrem* u Čikagu

U Sjedinjenim Američkim državama ima oko 3000 džamija i mesdžida. Amerika je zemlja karakteristične demokracije i ljudskih prava i sloboda. Ljudske slobode i prava poštuju se iznad svega. Zahvaljujući tomu u zemlji ima raznih grupacija i mezheba muslimana. U zemlji postoji oko 47 različitih muslimanskih organizacija i asocijacija. U Americi nikada nije došlo u pitanje izgradnja džamija i minareta, ali one se grade isključivo donacijama pojedinaca ili stranih zemalja. Ni jedna vjerska zajednica nije oslobođena temeljnih obveza kao što su porezi. Negospodarsko upravljanje vjerskom zajednicom može dovesti do bankrota iste.

U Sjedinjenim Američkim državama egzistira i zajednica Bošnjaka koju sačinjavaju 48 džemata s tendencijom brzog porasta, s obzirom da je u ovu zemlju za vrijeme agresije na BiH otišlo živjeti oko 60.000 Bošnjaka. Spomenutih 48 bošnjačkih džemata servisira oko 10.000 naših muslimana, što je nedovoljno s obzirom na broj naših iseljenika. Vlastite objekte posjeduju 24 džemata, a njih četiri imaju i svoje mezarje, a 8 džemata emitira svoje radio-programe, 13 ih ima folklorne grupe, 13 njih imaju klubove mladih, te isto toliko klubova žena. Vjeronauk se održava u 51 grupi sa oko 4.000 vjeroučenika. Teravije-namazi se klanjaju na 48 mjesta. Samo prošle godine muslimani u USA ukupili su u fond zekata i fitara oko 296 tisuća američkih dolara i uputili ih u BiH. Islamska zajednica Bošnjaka u SAD osnovala je svoju krovnu organizaciju pod inicijalima IABNA, čime je ozvaničila sve svoje aktivnosti u ovoj zemlji. I pored spomenutih uspjeha Islamska zajednica Bošnjaka u USA ima i ne malih problema. Tako na primjer prema izvješćima glavnog imama 90% djece Bošnjaka nisu obuhvaćeni vjeronaukom, a 50% mladih Bošnjaka čak se ni na bajram ne pojave u džamijama. Shodno tim problemima zabilježeno je da je oko 300 Bošnjaka u jednom američkom gradu ostavilo islam i prihvatili sektu Jehovinih svjedoka.

Malkom Shabaz džamija u Harlemu u Njujorku

Islamski centar u gradu Tacson u Arizoni

Džamija u gradu Altooni u Viskonsinu

Islamski centar u glavnom gradu Vašingtonu

Islamski centar i džamija u Roxburyu

Islamski centar i džamija u Dearbornu u Mičigenu